

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIERUSZOWIE
98 – 400 WIERUSZÓW ul. RYNEK 21
tel/fax 062 78 41 554; 78 41 199
e-mail: wieruszow@mgops.pl; www.mgops.pl

Miejsko-Gminny Ośrodek
POMOCY SPOŁECZNEJ
98-400 Wieruszów, ul. Rynek 21
tel. 62 78 41 554
REGON 003340759 NIP 619-16-65-511

Sprawozdanie za 2016 rok

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020

Opracowanie: Justyna Płonka

Zatwierdzenie: Kierownik MGOPS w Wieruszowie – Ewa Szandała

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390.) nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego wiele zadań realizowanych w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, a także zapewnienia szeroko rozumianej pomocy osobom i rodzinom jej doświadczającym.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jednostki samorządu terytorialnego realizują przypisane im zadania na zasadach określonych m.in. w przepisach ustawy z dnia 30.01.2015 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2015 poz. 1286.)

Do zadań własnych gminy zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizując zapisy ww. ustawy Rada Gminy Wieruszów uchwałą nr VII/51/2011 z dnia 31 maja 2011 roku przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 w Gminie Wieruszów, a następnie Uchwałą Nr XX/154/2016 z dnia 25 lutego 2016 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w Gminie Wieruszów Zgodnie z przyjętymi założeniami do najważniejszych celów realizowanego Programu należą:

- 1) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wieruszów
- 2) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
- 3) Zwiększenie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie

Osiągnięcie powyższych celów jest możliwe tylko przy współpracy przedstawicieli wszystkich służb i instytucji, które zobowiązane są do działań na rzecz profilaktyki w powyższym zakresie.

Realizacja Programu spoczywa przede wszystkim na pracownikach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, członkach Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkach oświatowych i wymiaru sprawiedliwości. Adresatami są: cała społeczność Gminy, świadkowie przemocy w rodzinie, jej sprawcy i przede wszystkim ofiary przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze i niepełnosprawne.

II. Realizacja Programu w 2016 roku

Działanie: Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych pracowników instytucji, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny powołany Uchwałą Nr VI/28/2011 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 7 marca 2011 roku, w ramach swych działań podejmowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390), przepisów szczegółowych zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, w okresie sprawozdawczości realizował działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W roku 2016 odbyły się cztery (4) posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wieruszowie w skład, którego wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie
- Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie
- Szkoła Podstawowa nr 1, im. Janusza Korczaka w Wieruszowie
- Gimnazjum nr 1 w Wieruszowie
- Zespół Szkół nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych Sądu Rejonowego w Wieluniu

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotne „COR” w Wieruszowie
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotne „MEDIX” w Wieruszowie
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotne „BONUS” w Wieruszowie
- Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc”, Społeczny Rzecznik Praw Dziecka

Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego - Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie w 2016 r. wpłynęło 20 formularzy „Niebieska Karta – A”. 19 formularzy zostało wypełnionych przez policjantów KPP Wieruszów, oraz 1 formularz wypełnił pracownik socjalny Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie.

Przewodniczący Zespołu w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2016 r. powołał 18 grup roboczych.

Działaniami interdyscyplinarnymi grup roboczych celem przeciwdziałania zjawisku przemocy zostało objętych 30 rodzin (w tym grupy robocze powołane również w ubiegłych latach)

Grupy robocze w ramach prowadzonych działań zgodnie z ustawą opracowywały i realizowały indywidualne plany pomocy w danych rodzinach, monitorowały sytuację rodzin dotkniętych przemocą. W 2016 roku odbyło się 58 spotkań grup roboczych.

Zgodnie z § 18. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” w 21 rodzinach zakończono procedurę. W 14 przypadkach ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a w przypadku 7 rodzin członkowie grup roboczych rozstrzygnęli o braku zasadności podejmowania działań.

W ramach realizacji procedury pracownicy socjalni udzielali wsparcia w postaci szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz wsparcia finansowego w odniesieniu do potrzeb rodzin i możliwości Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie. Ponadto każdorazowo podczas wizyt w środowiskach pracownicy socjalni byli wyczuleni na przejawy stosowania przemocy w rodzinie i w ramach pracy socjalnej przeprowadzali rozmowy uświadamiające. Udzielano instruktażu zmierzającego do zapobiegania temu zjawisku poprzez rozpowszechnianie ulotek „powiedz NIE przemocy, REAGUJ, POWIADOM”. Ponadto osobą dotkniętą przemocą w rodzinie udzielane były porady psychologiczne przez Panią psycholog,

zatrudnioną na umowę zlecenie przez Miejsko- Gminny w Wieruszowie w zależności od potrzeb.

Każdorazowo, w sytuacjach, gdy problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych był problem alkoholowy, w ramach działań grup roboczych zwracano się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Miejskim w Wieruszowie o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu celem zachowania przez tą osobę abstynencji i zachęcenia do walki z nałogiem poprzez podjęcie leczenia. Motywowano do podejmowania działań prowadzących do zachowania trzeźwego stylu życia i w miarę potrzeb do podejmowania terapii w Miejskim Ośrodku Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie.

W ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i działań zgodnych z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w przypadku odnotowania, że zagrożone jest dobro małoletnich dzieci z rodzin objętych przemocą w rodzinie, zwracano się do Sądu Rejonowego w Wieluniu – III Wydział rodzinny i nieletnich z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka i objęcie rodziny wsparciem w postaci kuratora zawodowego

Na uwagę zasługuje sytuacja osób niepełnosprawnych, których również dotyczy zjawisko przemocy domowej. Pomoc dla tych osób niesie Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” w Wieruszowie.

Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” oraz Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Wieruszowie w ramach realizowanych projektów prowadziło działania dot. przeciwdziałania przemocy. Działania te skierowane były bezpośrednio do dzieci i młodzieży uczęszczających systematycznie na zajęcia opiekuńczo – wychowawcze w Pieczyskach, Wyszanowie i Mirkowie oraz w Ośrodku Edukacji i Rehabilitacji (dla dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami). Ponadto nasze działania skierowane były dla rodziców, opiekunów, terapeutów, osób z niepełnosprawnością, uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej i pracowników zakładu Aktywności Zawodowej. Realizowane były następujące zadania:

1. Dystrybucja materiałów nt. przeciwdziałania przemocy podczas imprez plenerowych (np. Regionalnej Imprezy Integracyjnej „Spotkanie Przyjaciół”), spotkań szkoleniowych i informacyjnych dla rodziców i opiekunów. Dystrybucja materiałów połączona była wymiennie z indywidualnymi konsultacjami z psychologiem, pedagogiem, społecznym rzecznikiem praw dziecka/członkiem komisji Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Materiały pochodziły większość o Rzecznika Praw Dziecka i MGOPS

w Wieruszowie. Dystrybucja odbywała się średnio, co dwa miesiące (1 impreza plenerowa oraz 5 spotkań konsultacyjnych).

2. W/w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w WTZ prowadzone były pogadanki oraz wyświetlane były filmy nt. przeciwdziałania przemocy oraz praw dziecka. Tematyka prowadzonych pogaderek dotyczyła ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbywaniem oraz innym złym traktowaniem (odbyło się 5 pogaderek)

3. Spotkanie informacyjne z przedstawicielem policji połączone z indywidualnymi konsultacjami dot. różnych zagrożeń, używek i przemocy, z którą mogą spotkać się dzieci, młodzież i dorośli.

4. Zajęcia warsztatowe z zakresu terapii psychologicznej dla dzieci z niepełnosprawnością i dzieci z rodzin z różnymi dysfunkcjami wychowawczymi w ramach Ośrodka Edukacji i Rehabilitacji przez okres 9 m-cy średnio raz w tygodniu. Zajęcia prowadził psycholog z Miejskiego Ośrodka Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnień w Wieruszowie.

5. Prowadzenie konsultacji indywidualnych i grupowych dla rodziców i opiekunów, terapeutów i osób z niepełnosprawnością przez psychologa klinicznego pracującego w WTZ i współpracującego z Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnień w Wieruszowie.

Działanie: Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Wieruszów realizowały zadania z zakresu edukacji, wychowania i opieki w ramach, których uwzględniano tematykę bezpieczeństwa, profilaktyki uzależnień i przemocy wśród uczniów. Działania te realizowali nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy szkolni we współpracy z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę.

Tematykę związaną z profilaktyką przemocy poruszano w ramach realizacji godzin wychowawczych. Wychowawcy w ramach potrzeb przeprowadzali rozmowy z rodzicami uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej ze względu na ich niewłaściwe zachowania w szkole. Ponadto w przypadkach uczniów sprawiających większe problemy wychowawcze podejmowano działania interwencyjne m.in. poprzez wsparcie funkcjonariuszy KPP w Wieruszowie w postaci rozmów dyscyplinująco-profilaktycznych. Uczniowie z rodzin, gdzie występuje problem uzależnienia i przemocy byli objęci wsparciem w postaci uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wieruszowie.

Każda z placówek oświatowych uczestniczy w licznych programach mających na celu poprawę bezpieczeństwa w szkole, profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy promujących zdrowy styl życia. Ponadto zapraszano gości, którzy prowadzili zajęcia profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą.

Działania podejmowane w Zespole Szkół Nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2016 to:

- Zaplanowanie działań oraz wpisanie ich w Program Profilaktyczny i Wychowawczy Szkoły,
- Diagnoza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej uczniów (ankieta dla wychowawców),
- Diagnoza sytuacji rodzinnej uczniów – „Mój dom” (ankieta dla uczniów),
- Systematyczne zajęcia indywidualne pedagoga i psychologa z uczniami z rodzin niepełnych, niewydolnych wychowawczo, ubogich, z problemami,
- Objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów z problemem uzależnienia w rodzinie,
- Pomoc i wsparcie dla rodziców,
- Mediacje dla rodziców i uczniów nt. konfliktów rodzinnych, rówieśniczych itp.,
- Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów - „Przemoc i agresja w szkole”,
- Systematyczna współpraca z Miejskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie,
- Systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum pomocy Rodzinie,
- Systematyczna współpraca z kuratorem zawodowym oraz kuratorami społecznymi,
- Współpraca z Punktem Interwencji Kryzysowej.

Z informacji uzyskanych od pedagoga szkolnego Szkoły Podstawowej nr 1 im. J. Korczaka w Wieruszowie wynika, iż: w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowano następujące działania:

- Na bieżąco udzielano konsultacji nauczycielom, wychowawcom klas i rodzicom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
- Zorganizowano szkoleniową radę pedagogiczną na temat:
SZ.P.W-P – modyfikacja programu z uwzględnieniem zmian w prawie oświatowym, wytycznych Kuratorium Oświaty, Ministra Edukacji Narodowej oraz wyników diagnozy sytuacji opiekuńczo – wychowawczej szkoły ze szczególnym zwróceniem uwagi na problem przemocy wśród uczniów oraz zagrożenia terrorystycznego – prowadzenie pedagoga szkolny /IX 2016r./.
- Przygotowano materiały informacyjne dla rodziców /ulotka, inf. na stronę internetową oraz do szkolnej gazetki „Jedyneczki”/ dotyczące praktycznych porad wychowawczych.

- Przeprowadzono 58 rozmów z rodzicami, uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej ze względu na niewłaściwe zachowania w szkole.
- Realizowano pilotażowy program profilaktyczny „Żyj z pasją”, który adresowany jest do uczniów wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Przeprowadzono 6 wywiadów z osobami, które żyją z pasją. Informacje zamieszczono na stronie internetowej naszej szkoły.
- Współpracowano z instytucjami – Poradnia P.P., MOPTUiW, PCPR, M-GOPS, kuratorem zawodowym rodzinnym Sądu Rejonowego w Wieluniu i organizacjami społecznymi – SI „KOS”, Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Wierusz”, Stowarzyszenie Profilaktyczne „Alternatywa”, Punktem Interwencji Kryzysowej, w zakresie podjęcia wspólnych działań profilaktycznych.
- Przeprowadzono 14 godzin wychowawczych w klasach IV – VI na tematy związane z profilaktyką przemocy i następnie omówione z wychowawcami danych klas.
- Przeprowadzono 19 interwencji wobec uczniów stosujących przemoc w szkole wobec rówieśników
- Uczestniczono w spotkaniach Grupy Wsparcia dla pedagogów szkolnych /raz w miesiącu/, podczas których wymieniano się doświadczeniami różnych szkół m.in. w zakresie profilaktyki przemocy wśród dzieci i młodzieży.
- Uczestniczono w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zespołów roboczych działającego przy MGOPS w Wieruszowie.
- Zorganizowano „Tydzień tolerancji” /X 2016r./ podczas którego na godzinach wychowawczych przeprowadzono zajęcia profilaktyczne dotyczące tolerancji i przemocy oraz debatę z uczniami z SU.
- Uczniowie z rodzin, gdzie występuje problem uzależnienia i przemocy objęci są zajęciami socjoterapeutycznymi na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wieruszowie /klasy I- III/.
- Na bieżąco współpracowano z dzielnicowymi z KPP w Wieruszowie w zakresie profilaktyki przemocy i rozwiązywania problemów wychowawczych.

Należy również nadmienić, że ważnym rolą w sprawach pomocy osobą uwikłanym w problem przemocy domowej odgrywa Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Powiatowym centrum pomocy Rodzinie w Wieruszowie. W ramach swej działalności PIK udział bezpłatnie szeroko pojętego poradnictwa, w tym również pomocy ofiarom przemocy domowej. Osoby korzystały głównie z porad prawnych, socjalnych i psychologicznych. A sprawy dotyczyły

problemów wychowawczych z dziećmi, uzależnień, szeroko rozumianej trudnej sytuacji życiowej Klientów i kryzysów małżeńsko-rodzinnych. Specjaliści PIK na bieżąco przekazywali również informacje o instytucjach działających na terenie Gminy, które udzielają szeroko rozumianej pomocy osobą doznającym przemocy. Prowadzono licznie spotkania w szkołach i placówkach wychowawczych z uczniami oraz rodzicami uczniów, a także zajęcia z młodzieżą na temat agresji dzieci, przemocy rówieśniczej, oraz relacji rodzinnych w rodzinach borykających się z problemem przemocy domowej.